

posestnika Mikesch, v katerem je bilo zelo veliko mrv. Cerkev in vse sosedne hiše so bile v veliki nevarnosti. Cela vrsta požarnih bramb je delala.

Čtroški mrlji v škattji. Na pokopališču v Krasnici so našli v travi škattjo, v kateri je ležal mrlji novorojenčka.

Pri streljanju z možnarji ob priliki neke primice ponesrečil je v Steinu kmetski fant Jakob Ratz. Strel mu je šel v obraz. Grozovito ranjenega so pripeljali v bolnico. Ali res ne morejo duhovniki svoje slavnosti brez tega streljanja praznovati?

Tri nesreče na enem dnevu. V Borovljah padel je 10. t. m. Frankežijev blavec v hlevu na mašino za rezanje krme in je bil takoj mrtel. Neki delavec je padel isti dan iz lojtre in je tudi vsled poškodb umrl. Tretji slučaj: Posestnik Wriess je padel iz drevesa in si zlomil križ, tako da je v par minutah izdihnil.

Po svetu.

Železniška nesreča. V Topeki (Kausas, Am.) trčila sta dva vlaka skupaj. 15 oseb je bilo takoj mrtvih, 10 pa težko ranjenih.

Ciganske ljubezni. V Prešburgu imel je neki jurist ljubavno razmerje z neko ciganko. Le-ta ga je izvalila v gozd in ga tam s pomočjo nekega cigana umorila ter oropala.

Morski razbojniki. V Lasgonu napadli so francoski vojaki morske roparje poglavarja Detana. Roparji so zbežali in zapustili 8 mrtvih. Francozi pa so imeli 18 mrtvih in 35 ranjenec.

Grozni čin. V Krakovi umoril je neki delavec z imenom Kain (!) s pomočjo svoje sestre in svoje matere lastno svojo ženo. Vsi trije so bili na smrt obsojeni.

Mladi roparji. V Szegedinu so zaprli roparsko bando, katere člani so večidel 9—14 letni fanti. Propadli otroci so veliko blaga oropali in pokradli.

Podrte hiše. V Strassburgu se je podrla nova zgradba. 5 mrtvih in 8 težko ranjenih delavcev so potegnili iz razvalin. — V Frankfurtu se je podrla 5-nadstropna nova hiša. Doslej so potegnili iz razvalin 10 mrtvov; huje pa jih je še nekaj notri.

Velikanski orkan (vihar) divjal je te dni v severni in srednji Ameriki, zlasti na Kubi in Floridi. Hiše in tobačne fabrike so se podirale, polotok Florida je od morja preplovljen. Obenem se je oblak odrgal, valovi so cele vrste hiš odnesli. 95 ladij manjka. Škode je nad 50 milijonov kron. Mesto Key-West leži v razvalinah. 9 tobačnih fabrik in stotero hiš leži v razvalinah. Ko je vihar ponehal, pričeli so roparji nastopati, valed tega se je vojno stanje proglasilo. Vsakega roparja se takoj ustrela. V Havanni prišlo je 5 oseb ob življenje.

Letošnja trgateg.

Vinogradniški in sadjarski direktor g. Stiegler objavlja članek, v katerem izraža mnenje, da bode tudi letošnja trgateg v vsakem oziru izborna. Dosedanje poizkušnje so dokazale, da bode vino glede vsebine sladkorja in sploh glede kakovosti imenitno. Direktor Stiegler pa priporoča tudi sledeče veljavne nasvete: Ako se prične s trgatijo šele po 15. oktobru ali pri posameznih vrstah (mosler, silvanec, laški risling in mali risling) šele po 20. oktobru, potem je računati na izborna kakovost. Trgateg naj se izvrši, ako le mogoče, pri gorkem dnevnem času; ako to ni mogoče, da se v kleti mošt malo razgreje; priporočljiva je tudi raba kleti, ki se da kuriti. Hitro in popolno vrenje (Gährung) se izvrši pri enakomerni kletni temperaturi 14 gradov Reamur. Pri trgatvi naj se loči ne samo gnile, marveč tudi nezrele jagode od zdravih. Reblanje naj se izvrši letos,

predno se grozdje zmučka. Vse orodje pri trgatvi in prešanju naj bode čisto in čedno. Prešanje naj se izvrši kolikor mogoče hitro, razven pri buke-vinu (kakor reinski ali mali risling traminec itd.), kjer morajo lupine dalje časa v soku ostati, da oddajo buke (lepi duh). Tudi na odlašanje mošta naj se gleda, zlasti pri gnilih jagodah, ker postane vino drugače rujavo. Odlašanje se zgodi na ta način, da se daje od preše takoj mošt v močno žveplani sod. Žvepla se z „Einschlagom“ (žveplo na židanem papirju), ki ne kaplja. Ta mošt ne vre in odstrani žveplo vse nečistosti. Potem se prelje mošt v nežveplani sod in sicer tako, da pride pri pretakanju dosti svežega zraka zraven; tako izgubi potem žveplani duh. Priporočljivo je tudi, ako se doda „Reinzuchthefe“, ker se izvrši potem vrenje hitreje. Omeniti je končno še, da vinaka trgateg na Ogrskem, Niževavstrijem, v Dalmaciji itd. ni posebno dobra. Valed tega bodejo naša vina pač ceno obdržala.

Kmet spoznaj in obsejaj pravilno svojo polje.

(Po lastnih izkušnjah kapital Vičanski škrtlec.)

Kakoršno bodeš sejal, takšno bodeš lel, velikrat pa še slabše. Tega ne povzročajo samo vremenski vihi in slabe letine, ampak tudi naš nepremišljeni kmet si je velikokrat sam kriv, da pridelal o pihi mrvic slabe in maloverne poljske pridelke, kajti on se ravna še zmiraj tako, kakor mu velava njegova stara navada. On orje in seje svoje ozke ogone s širimi brazdami, pri katerih zgubi polovico poljskih pridelkov, kajti v razzunu mu ne priraste čisto nič, in po dveh brazdah, ki ležita zraven razgona, raste malo prida. Seme očisti navadno skozi rešeno, ali pa skozi kakšni pokvarjeni čistilnik. Seje z roko, meni nič, tebi nič, samo da se delo opravi. Ob času letve pa bogodetno prekidnja in klastno obesa svojo glavo. Misl, da je tako slabih pridelkov krivo seme ki ga je posejal, huda zima, slaba letina in vremenski plivi. Sebe bi prijel za ušesa. Tu vidi na svojih ozkih ogonih razor žitne bilke, nekatere so komaj za peden visoke in te so brez zrna, druge malo daljše katere imajo čisto drobno zrnje brez moka. Tam stoji nekaj viljih in te naj bi prečistile kmeta in njegovo družino. Za prodajo pa pride čisto malo in še isto slaba roba, akoravno je posejal vse svoje njive.

„Čestni tovariši kmetovalci!“ Dandanes so take razmere, da ne gre več po starem kopitu, kakor so se ravnali na'č dodi in ošeti, katerim je bilo vse jedno je imel lepo ali slabo silje. Kmet se mora dandanes tako-

rekoč bojevati z naravo, delati prej z glavo ko z rokami, ako hoče potegniti iz zemlje veliko, dobre in velike lepe pridelke. Treba je torej svoja njiva preorati na široke ogone prav globoko in to valed tega 1. da imajo rastlinske korenine dovolj zraka v zemlji, 2. da ne trpijo ob času deževja preveč vlage in 3. jih suša tako ne trpiči.

Ne zadostuje samo seme očistiti plevela in nesage skozi čistilnik, ampak seme se more odbrati (prebrati) skozi Sortir-Trieur mašino. Tedaj dobiš troje vrste zrna drobno, srednje in debelo to debelo posajaj; pa ne z roko, ampak s strojem (Drill Beitsmaschinen). Ako seješ z roko, ti pride veliko semena ko zavlačiš preglobo, nekaj preplitvo, zopet nekaj ga ostane zunaj, tu imaš pregoste, tam preretke rastline, mestoma pa čisto nič i. t. d. Sedaj pa reči da to ni res. — Vse drugače pa je, ako seješ s strojem, imal vse seme ednako globoko v zemlji, vse zrna so ednako ena od druge oddaljena, vse so ednako debela in ker je zemlja na širokih ogonih ali slogih vsa ednako obdelana in globoko preorana, je vsa zemlja v enakem kulturnem stanju, bodejo tudi vse bilke ednako visoke. Potem takem ti ni treba mlaiti, samo izčisti ga. Pri setvi s strojem pa tudi prilani veliko semena, skoraj čes polovico. Ako pa seješ recimo drobno, srednje in debelo seme skupaj pomelano imaš smolo, kajti slabo zrnice ne more rasti tako bujno, kakor močno. To bi bilo ravno tako napadno, kakor, ako bi pridjal v hlev k velikim praličim male praseta in te živali naj bi jedle iz enega korita ob enakih obrokih in naj bi potem za kaloh 10 mesecev vse jednako velike bile. „Odpri torej kmet svoje oči, spoznaj in posejaj pravilno svoje polje!“

V Vičancih, na dan Male Gospojnice 1909.

Gospodarske.

Kakšen naj bode kompost. Vrednost komposta je pač že vsakemu kmetovalcu znana in številni onih kmetij, ki imajo poleg vzorno urejenega gojišča še tudi kup komposta, raste od leta do leta. V kmetijskih šolah se uči naša mladina upoštevati vrednost domačega gnojja in komposta, in mi vidimo tudi, da posebno absolutni takšnih šol mislijo na porabo različnih odpadkov, kakor: zeljni ali koruzni štori, stolčne kosti, diaka, čunje itd. Tudi pepel, lug, smeti, saje, kri, drevesno listje, perje, žagavica itd. se naj ne zavrže. Posnemajmo naj se razna kmetijska podjetja, kakor ista napravljajo kompost ter priporoča se, da se polaga na kompostnem kupu plast na plast, dokler doseže kup 1—1½ m visokine. Zgoraj se napravijo jamice, v katere se stee polit lug ali gnojica. Nadalje se priporoča, da naj se kompostni kup po šestih mesecih prekoplje. To bi bilo še sv prav lepo, ko bi le delo s takimi visokimi kupi ne bilo tako silno težavno. Že polivanje z gnojnico ali vodo čela pogosto še precejšnje tekočice ter stee večina tekočine ob strani iz krpa. Mnogi so to težavo še spoznali ter dajo sedaj kompostne kupe le približno pol metra visoke. Takšni nizki kupi zahtevajo seveda več prostora, se dajo

Bilanca okrajne hranilnice v Rogatcu

(stara šparkasa)

Aktiva.

z dne 31. decembra 1908.

Pasiva.

	K	h		K	h
Hipotečna posojila	480447	88	Hranilne vloge	678112	85
Menice (Wechsel)	46907	99	Naprej plačane obresti	2470	67
Asekurančna posojila	232	14	Rezervni sklad	35131	50
Vrednostni papirji	118959	30			
Poštna hranilnica	9843	80			
Inventar	1450	63			
Obresti in sicer:					
od hipot. posojil	13365	33			
efektov	1141	09			
„Zentralbank der deutschen Sparkassen“	32436	—			
Blagajniška gotovina	299	57			
Realitete	10566	49			
Zaostala mitnina	64	—			
Zahtevki	—	80			
	715715	02		715715	02

Najzanesljivejša vloga kapitala, visoko obrestovanje. Rešitni davek od vlog plačuje direktno šparkasa sama, brez da bi kaj od svote vložnikov odtegnila. Obresti se vsako pol leta k kapitalu priprišejo in zopet obrestujejo.

Uradni dan za denarni promet vsak četrtek od 8—11 ure dopoldne. Drugo poslovanje in pojasnila vsak delavnik razun četrta radovoljno in brezplačno med navadnimi uradnimi urami.

Kjerkoli

se rabi gnveje juha (za juhe, prikuhe, omake), pripravi se ista najhitreje, naceneje in najlažje iz

MAGGI

kock za govejo juho.

Samo prave z imenom MAGGI in varstveno znakom: zvezda s križcem

samo z vrelo vodo politi!

6 h za kocko

Ostanki (resti)

blaga za gospode in čame, nadalje strukov, man-
kestra za hlače v dolgotni od 3 m naprej, sortirano
za cele oblike. En komad 6 K do 8 K po po-
vetzju polije izdelovalca

Antonin Maršik
Olešnice hory Orlické, Češko.

Tudi resti od kanafasov, eksfordov, blancov, pla-
vega druka, ašfirjev, platna, i. dr. v dolgotni od
3—15 m brez napak in čistobarvno 40 m za
16 K po povetzu.